

Prokúpkovy krajiny odsud i odjinud

Tímto článkem, který je uveden titulkem parafrázujícím název jedné z mnoha výstav Bohumíra Prokúpk (1954–2008), bych rád krátce představil autora a jeho tvorbu. Autora, jehož monumentální dvousvazkové dílo věnované národnímu parku Podyjí je představeno v recenzi na jiném místě tohoto čísla Živý (v kulérové příloze na str. VIII).

Zájem o fotografii přivedl talentovaného Bohumíra z rodného Humpolce do Brna. Zde v letech 1970–74 studoval obor fotografie na Střední uměleckoprůmyslové škole u prof. K. O. Hrubého. V 70. a 80. letech postupně pracoval jako výtvarník v Jihočeském muzeu, fotolaborant České tiskové kanceláře a obrazový redaktor Pressfota. V letech 1982–86 vystudoval katedru fotografie FAMU u prof. Jána Šmoka. Poté se věnoval svobodnému povolání jako fotograf – publicista. V r. 1990 s přáteli založil vydavatelství ASCO. O 10 let později stál spolu s Jaroslavem Benešem, Karlem Kuklíkem, Tomášem Raslem a Janem Reichem u zrodu uměleckého sdru-

žení Český dřevák – skupiny významných českých fotografů, které spojuje práce s klasickými dřevěnými velkoformátovými aparáty. Ačkoli toto výrazné umělecké uskupení po smrti B. Prokúpk a J. Reicha ukončilo svou činnost, ve své době nezapomenutelně poznamenalo zejména svými výstavními aktivitami naši tvůrčí fotografickou scénu. Od r. 2002 do konce života byl B. Prokúpek vedoucím ateliéru plenéru na katedře fotografie FAMU v Praze, kde se věnoval výuce krajinářské fotografie. Byl umělcem širokého záběru, kromě fotografie se zabýval designem, grafikou a výstavnictvím. Pozoruhodné jsou především jeho architektonické a výtvarné ná-

vrhy výstav a expozič. Za nejvýznamnější lze považovat novou expozici pro Památník v Lidicích, která získala v r. 2007 hlavní cenu Český interiér. Za své fotografické dílo a přínos ochraně přírody dostal Bohumír Prokúpek Cenu ministra životního prostředí (2003).

Celý život se ve své volné tvorbě soustředil na krajinu a přírodu, jeho fotografická působnost byla vskutku celorepubliková. Od počátku 90. let soustavně spolupracoval s institucemi ochrany přírody v České republice, a to nejen jako fotograf, ale také jako grafik, nakladatel a konzultant. Byl bytostně spjat s domácí krajinou, věděl, proč si její chráněné části zaslouží pozornosti, a svůj postoj uměl i sdělit nezaměnitelným způsobem. V tom byl v pravém smyslu slova angažovaný umělcem.

V terénu potřeboval vždy zažít pocit svobodné potulky krajinou, kdy nehleděl na čas a kupodivu ani na světlo. Jím převážně používaná klasická velkoformátová technika, tradiční postup pořízení obrazu a zpracování materiálu jsou stejné jako před stoletím. Na záběr se mnohdy čeká hodiny. To, že Prokúpek používal tradiční nástroje a techniky, nebyl pouhý záchvěv módní retrovlny. Byl to návrat ke kořenům, k velmi pracné jednoduchosti.

Myslím, že krajiny a zátíší Bohumíra Prokúpk jsou obrazem jeho i naší duše. Nejsou prolnané. Nejsou aranžované. Ani přibarvené. Nejsou vykřičené. Jsou to obrazy české a moravské krajiny, vesnických zákoutí a přírodních detailů, tedy i intimní obrazy našich osobních krajin.

1 Dyje u Trávního dvora

2

4

3

5

2 Houba. NP Podýjí
3 Jelen. NP Šumava

4 Lilie zlatohlavá. NP Podýjí
5 Step. CHKO Český kras.

Snímky a popisky B. Prokůpka,
s laskavým svolením dědiců